

Diplomová práce

Pavel Jurák: Křesťanská motivace pro prevenci dopingu ve sportu.

Posudek oponenta

Oponent: Aleš Opatrný

Doping je nepochybně velkým problémem ve vrcholovém sportu, který má jak zdravotní tak morální konotace a autor práce je velkým odpůrcem dopingu, což mu jistě slouží ke cti. Ovšem jednou věcí je osobní zájem a osobní nasazení a druhou věcí je psaní diplomové, tedy vědecké práce. Silný osobní zájem jistě může být silným motivem k napsání práce, bývá ale také špatným rádcem. Diskutabilní je už základní téma práce: „boj proti dopingu cestou dlouhodobé prevence, obohaceno o křesťanské morální hodnoty“ (str. 7). Aby si mohl autor takovouto cestu vytknout, měl by mít solidně podloženo, že jde o cestu smysluplnou, které povede k cíli. Aby se tak stalo, měl by problematiku dopingu více analyzovat jak po stránce motivace sportovců, trenérů a činovníků (až po politiky) a dále by měl zvážit, zda ve světové problematice dopingu je jím navrhovaná cesta vůbec realizovatelná s nadějí na účinnost. Pouhé vyslovování přání a požadavků, sebelépe odůvodněných, sotva může vést ke kýžené změně chování.

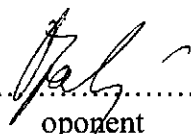
Myslím tedy, že by práci slušelo, kdyby popsala doping jasněji (charakterizovat ho jen jako porušení pravidel se mi nejeví jako dostatečné) a kdyby se zabývala diferencovaně rolí a motivací jednotlivých aktérů, kteří mají v dopingových prohřešcích své role - závodník, trenér, činovník, politik. K tomu by bylo dobré lépe analyzovat motivaci k dopování: ekonomická hlediska sponzorů a klubů, finanční hlediska závodníků, osobnostní hlediska, politická hlediska (není to jen problém bývalé NDR!). Možná, že bychom došli i k tomu, že doping je náhradou za zvláštní schopnosti či zvláštní rysy organismu: zdá se, že je dnes u některých sportů nutné, aby organismus sportovce vynikal některými anomáliemi, které mu umožní nadstandardní výkon. Místo toho nacházíme dlouhé kapitoly o mravnosti a svědomí (str. 19-36), které si můžeme přečíst v patřičných odborných textech. Toto téma je dál rozváděno na stránkách 38-54.

V textu najdeme také některé „pozoruhodnosti“. Tak na str. 44 se dozvíme, jak sportovec (patrně vzdělán v katolické morálce) použije restrikcí „pure mentalis“, dále je tam vyloženo pokrytectví biblicky včetně řeckých výrazů a korunu tomu dává stručný výklad o schizofrenii (opět včetně řeckého názvosloví) s tím, že „název nemoci i její originální charakteristiku můžeme ‘přenést’ nejen na dopující sportovce, ale i na všechny, kteří se na podávání dopingu různým způsobem podílejí“. Je s podivem, že autorovi - lékařům zde nevádí zásadní rozdíl mezi vůlí podepřeným nesprávným jednáním u toho, kdo vědomě dopuje, a nemocí, jejichž projevy nejsou vedeny vůlí a tedy ani nejsou morálně přičitatelné.

Čtvrtá kapitola, nadepsaná „Prevence dopingu ve sportu“ slibuje vyústění celé práce do katecheticko-pastorační roviny (práce není psána na katedře etiky, ale pastoračních oborů a právních věd!) Bohužel zde nacházíme text plný vzletných myšlenek a ušlechtilých zásad i cílů, mnoho „zbožných přání“, ale prakticky nic, co by bylo zřetelně použitelné v reálném sportovním světě.

Závěr: Práce vypadá – vzhledem k použité literatuře a své struktuře – jako vědecká práce. Při čtení ale dospívám více a více k závěru, že je spíš vyjádřením krásných přání, která jsou doplněna poměrně značně rozsáhlým moralizováním a výkladem všeho možného, co je ale postradatelné. Soudím, že v této práci se nepodařilo téma ani dostatečně vytyčit, ani zpracovat na úrovni, odpovídající magisterské práci.

V Praze 23.5.2009

.....

oponent